

מסורת הש"ס

6) (לעיל ע"ג: דהא א"ל):
7) (עין תוס' לעיל ע"ג:
8) (פסחים 8)
9) (עין תוס'
10) (עין תוס'
11) (עין תוס'
12) (עין תוס'
13) (עין תוס'
14) (עין תוס'
15) (עין תוס'
16) (עין תוס'
17) (עין תוס'
18) (עין תוס'
19) (עין תוס'
20) (עין תוס'
21) (עין תוס'
22) (עין תוס'
23) (עין תוס'
24) (עין תוס'
25) (עין תוס'
26) (עין תוס'
27) (עין תוס'
28) (עין תוס'
29) (עין תוס'
30) (עין תוס'
31) (עין תוס'
32) (עין תוס'
33) (עין תוס'
34) (עין תוס'
35) (עין תוס'
36) (עין תוס'
37) (עין תוס'
38) (עין תוס'
39) (עין תוס'
40) (עין תוס'
41) (עין תוס'
42) (עין תוס'
43) (עין תוס'
44) (עין תוס'
45) (עין תוס'
46) (עין תוס'
47) (עין תוס'
48) (עין תוס'
49) (עין תוס'
50) (עין תוס'
51) (עין תוס'
52) (עין תוס'
53) (עין תוס'
54) (עין תוס'
55) (עין תוס'
56) (עין תוס'
57) (עין תוס'
58) (עין תוס'
59) (עין תוס'
60) (עין תוס'
61) (עין תוס'
62) (עין תוס'
63) (עין תוס'
64) (עין תוס'
65) (עין תוס'
66) (עין תוס'
67) (עין תוס'
68) (עין תוס'
69) (עין תוס'
70) (עין תוס'
71) (עין תוס'
72) (עין תוס'
73) (עין תוס'
74) (עין תוס'
75) (עין תוס'
76) (עין תוס'
77) (עין תוס'
78) (עין תוס'
79) (עין תוס'
80) (עין תוס'
81) (עין תוס'
82) (עין תוס'
83) (עין תוס'
84) (עין תוס'
85) (עין תוס'
86) (עין תוס'
87) (עין תוס'
88) (עין תוס'
89) (עין תוס'
90) (עין תוס'
91) (עין תוס'
92) (עין תוס'
93) (עין תוס'
94) (עין תוס'
95) (עין תוס'
96) (עין תוס'
97) (עין תוס'
98) (עין תוס'
99) (עין תוס'
100) (עין תוס')

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

קמ"א

עין משפט
גד מצוה

טומאה כיון הסתרים היא. היאך קבל טומאה...
בסתר וקיי"ל בגמ' (דף מ"א): מקרא דטומאת בית הסתרים לא
מעמיא: ר"מ היא. דבהמה המקשה (לעיל ע"ג). הוליא עובר את ידו
ושפט את אמו ואח"כ חתכו בשר העובר מנגע נצילה שקבל טומאה

א (מ"ו) פ"ב מ"ה הלכות
ב (מ"ו) פ"ב מ"ה הלכות
ג (מ"ו) פ"ב מ"ה הלכות

עיקרי רש"י

שיטה מקובצת

6) היאך קבל טומאה
מאביו בחבורו: 7) וביש
זה שכבר טימא לאבר
ששטמא כנבלה הו"ד
כשישיש וכו' וכן תבוא
בספרי כ"י: 8) שאין
האבר שטמא כלום ע"י
אחיבו בשר. 9) נ"ב שספסר
כ"י לא נפסקא מילת
אלו: 10) שהרי יתרה לכן
ולא להחביין את עינתו
ואמר אני: 11) ומשני
הלמודא לעולם וכו':
12) הרי אמרו תקרובת
ע"ד של אוכלין מסמא
באהל דלפנין לה טריאלו
ובחי מהם מה מה שסמא
באהל אף תקרובת ע"י
מטמא באהל וקמאר אביו
אובר אני דטומאה זו:
13) משום מנג נבלה אב
כוליא כשהכוליא טמונה:
14) טמונה בו שטמאה
וה"ל: 15) ואין צריך
הכשר וזה לענין טומאה
אוכלין אוכל הוא וקמי
ערוך הכשר הו"ד כך
בצאתו כ"י יסוף: 16) הרי
אמרו בית ששכנו בודעים
דהוי בית כלומר הרי:
17) בשלו הורעים ונעשה
אהל: 18) כותליו ואהל
שלו ומטמא אדם וכלים:
19) לטמא אדם וכלים לא
דאורייתא הוא ואת דברים
בית ששכנו בודעים טהרו
כלומר טהרו שטמאה
אוכלים ועשו עין:

וטומאת בית הסתרים לא שטמא. פירושה צפרק דהמה
המקשה (לעיל ע"ג: ד"ה שפ"ה): ור"מ שני י"ה לר' מאיר בין
טומאה דבעי הכשר כ"י. הלשון אין מיושב דלה ה"ל למימר טפי
אלה הכל לא הוכשר: למה י" הכשר הוא שטמא שומאה חמורה

אנב אביו. תימא אמאי לא פריך למה
ליה לאוקומיה כ"מ הא מטמא טומאה
חמורה אנב אביו ואין לרין לא הכשר
מיס ולא הכשר עך דלאמר פרק בא
סיומן (גמ' דף ע"ג):

כשישיש מעשה עין שימש.
פירוש מלאומו שם
שהיה מטמא טומאה חמורה דהיינו
משום אבר מן החי עתה אין אבר
מן החי שאין בו אלא בשר ואין
קריו אבר ול"ד לנבלת עוף טהור
ופרים השרפים כששטימא טומאה
חמורה היה משום שורף פרים והשתא
נמי הם פרים וה"ם כשישיש מעשה
עין שימש לא ממורת אבר כמו
שהוא עתה אלא ממורת עין דעלמא
וא"מ אע"ג דמעשה עין שימש ליטמא
דנגמר מודעים שאין סופן לעומא
טומאה חמורה בשום ענין ו"ל דזרעים
נמי סופן לעומא טומאה חמורה ע"י
שמוש עין דלאמר כסומן כופת שאור
שימדה ליכז עליה צנלה ומעומאה
טומאת מדרס:

טומאתה לא דאורייתא. תימא
דאי לאו מדאורייתא
נעלה אמאי מומר להימה צנינו:
בית ששכנו בודעים טהרו.
מלאן קשה על פירוש רבינו
שמואל צפ"ק דסוכה (דף ע"ג): דלמר
ירקוס שארס יולא בהן ידי חובתו
צפסח אין חולצין בפני הטומאה אכל
מציאין הטומאה ופוסלין הסוכה משום
אזיר פירוש ולא משום סכך פסול
דסכך פסול בדרנעה ואזיר בשלשה
ואמר התם מאי טעמא כיון דכי יבשי
נפלי כמחן דמפרשי דמו ופירש רבינו
שמואל דהא דקאמר מאי טעמא לאו
אלין חולצין בפני הטומאה קמי משום
דהוי אוכל ומקבל טומאה ואין חולצין
צפני הטומאה אלא אפוסליס את
הסוכה קמי וקשה לפירושו דהכא
משמע דנפלי לגבי בית ולא מקבלי
טומאה ומיהו יש לומר לפירושו דמילי
מילי קמי ואין חולצין לאו כשסכך בהם
קאמר אכל מכל מקום לא היה לרין
לפרש כן דלמא לפירושו כשסכך בהן
ולא מקבלי טומאה והאי דלין חולצין
דמפרש התם משום דכי יבשי נפלי
וכן פירש בקונטרס שם:
כית

וטומאת בית הסתרים היא וטומאת בית
הסתרים לא שטמא אמר ליה אף לדידי
קשיא לי ושאלתיה לרבי אבא בר ממל
ואמר לי ה"ה מני רבי מאיר היא דאמר
טומאת בית הסתרים מטמא אמר ליה ולא
זימנין סגיאין אמרה קמאי ואמרי ליה שני
ליה לר' מאיר בין טומאה דבעיא הכשר ובין
טומאה דלא בעיא הכשר אמר רבא ומאי
קשיא דלמא בשהוכשר אמר ליה רבה בר
רב חנן לרבא למה לי הכשר הרי מטמא
טומאה חמורה אנב אביו אמר ליה כשישיש
מעשה עין שימש אמר אבוי הרי אמרו
כופת שאור שיהדה לישיבה בשללה טומאתה
לאו דאורייתא דאי סלקא דעתך דאורייתא
מצינו לאוכלין שטמאין טומאה חמורה
כשישיש מעשה עין שימש אמר אבוי הרי
אמרו ד'תקרובת עבודת כוכבים של אוכלין
מטמאין באהול טומאתה לאו דאורייתא
דאי סלקא דעתך דאורייתא מצינו לאוכלין
שטמאין טומאה חמורה כשישיש מעשה
עין שימש אמר אבוי הרי אמרו ד'חבורי
אוכלין ככלים דמו טומאתן לאו דאורייתא
דאי סלקא דעתך דאורייתא מצינו לאוכל
שטמאין טומאה חמורה כשישיש מעשה
עין שימש א"ל רב פפא לרבא הא ד'דחניא
"חלב נבלה בכפרים צריך מחשבה והכשר
טומאתה אנב כוליא לאו דאורייתא דאי סלקא
דעתך דאורייתא מצינו לאוכל שטמאין
טומאה חמורה כשישיש מעשה עין שימש
אמר רב מתנה הרי אמרו ד'בית ששכנו
בודעים טהרו טומאתה לאו דאורייתא דאי
סלקא דעתך דאורייתא מצינו לזרעים שטמאין
טומאה חמורה כשישיש מעשה עין שימש:
ר"ש מטהר: מה נפשך "אי מיתה עושה
ניפול ליטמא משום אבר מן החי אי אין
מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן
הנבלה ר"ש ארישא קמי האבר והבשר
המודולדין בבמה מטמא טומאת אוכלין
במקומן וצריכין הכשר ורבי שמעון מטהר
אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן מ"ט דר"ש
אמר קרא ומכל האוכל אשר יאכל
אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי
אוכל אוכל שאי אתה יכול להאכילו
לאחרים

האבר העומא מחובר בו וטמא אכל
משמנו מן הכשר לרין הכשר ויזון
לרין הכשר לא הוכשר קודם חמייה
והיא מקבל טומאה מאביו: כשהוכשר.
קודם חמייה קמי הן דרייתא
אנב אביו. בעודו מחובר באבר היה
אז הטומאה לעומא ארס וכלים ומנא
דבי ר' ישמעאל לעיל בפירקין (דף
קכ"א). מה זרעים שאין סופן לעומא
טומאה חמורה לרין הכשר אף כל
שאין סופן לעומא טומאה חמורה לרין
הכשר אלא מי ססופו לעומא טומאה
חמורה כגון נבלת עוף טהור לא
"וכ"ש זה שכבר טימא: כשישיש. אותו
שמוש טומאה חמורה לאו בתורת
אוכל משום ג'שאין האבר מטמא כלום
ע"י אותו בשר אלא בתורת עין שימש
שמשכו ומנה עם הגידין והעצמות
ליעשות אבר וכן ע"כ והשתא אהעביד
ליה אוכל ופירש השו"ת ב"א לכהן
ולא דמי לנבלת עוף טהור שהיא
מטמאה ארס על ידי אכילה: הרי
אמרו. דפסחים ב"א עובדין (דף
מ"ה): כופת שאור. מוט"ל ב"ע"ג:
שימדה לישיבה בשללה טומאתה
לאו דאורייתא. ממורת חמך
ואינו עובר עליו צפסח משום שאור
לא ימלא צנתיססו) הלמא לאו אוכל הוא
ונעשת כלי ומטמאה מושב הכז שהרי
אין אומינן לו עמוד ונעשה מלאכתו
שהרי יתדה דולקן אומר אתי דטומאה
שאינו מטמאין אותו משום מושב הכז
לאו דאורייתא אלא דרבנן היא דאמר
רבנן צנלה ונעשת כלי: דאי ס"ד
דאורייתא. ח"כ מנינו אוכלין שסופן
לעומא טומאה חמורה מאחר שירדו
לתורה אוכלים ואין אמרינן מה זרעים
שאין סופן לעומא טומאה חמורה כו':
ומשני (8) לעולם טומאת דאורייתא
ודקאמרת מנינו לאוכלים שטמאין
כו' כשישיש אותו שימש טומאה
חמורה לאו בתורת אוכל שימשה אלא
מעשה עין שימש ע"י מעשה עין הוא
עושה אותו שטמא ממורת אוכל ונעשה עין:
הרי אמרו עובדין (פסחים מ"ה): חבורי אוכלים. שכלים הרי הם כללים ואם נעשה צנלה באוכל נעמא
הכלי דתנן (שם) ב"ק שצפסדי עריבה לענין הטומאה אם רוצה בקיומו הרי הן כעריבה ואומר אני טומאתו זו שהוא עושה כלי ואם
נגע בנת חור ומטמא אדם לאו דאורייתא: חלב נבלה. דבהמה טהורה אינו מטמא כנבלה דנפקא לן (9) מיעשה לכל מלאכה (ויקרא 1) ולענין לקבל
טומאה מן הנבלה או מן השרץ: כפרים. שעמם מועטין וחלב לאו בר אכילה הוא אפילו לעובד כוכבים אלא ע"י דחק: לרין מקבצת.
והוי אוכל וכיון דחלב יורד לתורת אוכל אומר אני טומאתו אלא כשהכוליא טהורה ופוסלין הסוכה משום אזיר פירוש ולא משום סכך פסול
דסכך פסול בדרנעה ואזיר בשלשה ואמר התם מאי טעמא כיון דכי יבשי נפלי כמחן דמפרשי דמו ופירש רבינו שמואל דהא דקאמר מאי טעמא לאו
אלין חולצין בפני הטומאה קמי משום דהוי אוכל ומקבל טומאה ואין חולצין צפני הטומאה אלא אפוסליס את הסוכה קמי וקשה לפירושו דהכא
משמע דנפלי לגבי בית ולא מקבלי טומאה ומיהו יש לומר לפירושו דמילי מילי קמי ואין חולצין לאו כשסכך בהם קאמר אכל מכל מקום לא היה לרין
לפרש כן דלמא לפירושו כשסכך בהן ולא מקבלי טומאה והאי דלין חולצין דמפרש התם משום דכי יבשי נפלי וכן פירש בקונטרס שם:
כית

תורה אור הש"ס

1. מבל האכל אשר
יבא אל אשך וכל
מיס וטמא וכל שטמא
אשר ישקה בכל כלי
וטמא: ויקרא י"א לר
ע"ד פ"ב מ"ה הלכות
ע"ד דף י"ג פ"ב מ"ה הלכות
תקריב:

מוסף רש"י

בית. מוט"ל ויטמא שם
דבר הוא ונפיר עסות
טומא אלה. כופת של עין
וטמא של אבן (פסחים
10). אי מיתה עושה
ניפול. אבר המודולד
נבלה ומתה. המיתה
מפלה אותו ואינו טמא
כאבר מן הנבלה אלא
כאבר מן החי. והפירש
כי ביטמא דלחמיין (לעיל)
אבר מן החי נצר הפורס
ממנו טהור דלין טמאה
אלא כשהוא אבר שנט
בקר גידים ועצמות. אכל
נבלה בית ממנו טמא
אז הטומאה יבשי ע"ג:
שאתה יכול להאכילו
לאחרים. לטובי כוסים
לדעו חסור ככלים
ובכורות 10. שאי
אתה יכול להאכילו
לאחרים. ערבי כוסים.
שארשים ככלה (מתוח
10).